

Mál nr. 404/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (A)

Endurkrafa vinnuveitanda skv. 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993.

Gögn.

1. Málskot móttakið 31. október 2025 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 17. nóvember 2025 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 30. mars 2026.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 1. apríl 2026.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að X, starfmaður og eigandi M, hafi, hinn 31. júlí 2024, orðið fyrir líkamstjóni sem er bótaskyld úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A hjá V. Virðist sá þáttur málsins óumdeildur.

Í málskoti kemur fram að M hafi greitt X laun í þrjá mánuði í veikindaforföllum, en hafi á sama tíma þurft að ráða nýjan aðila, fyrirtækið Y, til að sinna þeim verkefnum sem X hafði með höndum hjá M. Reikningar vegna vinnu Y í ágúst, september og október 2024 nemi samtals 3.917.532 kr., eða 3.153.300 kr. að frátöldum virðisaukaskatti. Hafi M gert kröfu um að fá þann kostnað endurgreiddan á grundvelli 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993. Fyrir liggi að óvinnufærni X hafi varað lengur en þrjá mánuði en aðeins sé gerð krafa vegna þess tímabils sem M greiddi honum laun í veikindaforföllum.

Með tölvupósti dags. 3. febrúar 2025, hafi V hafnað kröfu M og er krafist endurskoðunar þeirrar ákvörðunar fyrir nefndinni. Byggir M á því að það hafi orðið fyrir bótaskyldu fjártjóni vegna forfalla X. Starfsemi M krefjist þess að verk hafi sinn framgang og að tímafrestir séu virtir. Starfsemi M sé ekki stór í sniðum og rekstur þess megi ekki við langtímaforföllum starfsfólks. Þar sem öðrum starfsmanni er tekið gæti við verkefnum X hafi ekki verið til að dreifa hafi verið gengið til munnlegra samninga við Y um að sinna verkefnum X. Hafi það verið hagkvæmari kostur en að ráða nýjan starfsmann til M. Hafi M með þessari tilhögun því takmarkað tjón sitt gagnvart viðskiptavinum sínum og V með því að gera tímabundinn samning við fyrirtæki sem sé sérhæft á sama sviði og M. Forsenda V fyrir höfnun kröfunnar hafi verið sú að umræddur samningur við Y hafi verið munnlegur en ekki skriflegur. Munnlegir samningar séu jafngildir skriflegum og þá hafi M þurft að bregðast hratt við þeim aðstæðum sem uppi voru vegna líkamstjóns X. Hafi umræddur samningur síðar verið færður á blað og séu því röksemdir V hvað þetta varðar haldlausar. Er þá áréttuð sú krafa að M fái fjártjón sitt að fullu bætt með greiðslu 3.159.300 kr.

Í bréfi V til nefndarinnar er í fyrsta lagi tekið fram að krafa sem byggð sé á 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga sé svokölluð afleidd krafa og geti krafa M því aldrei orðið hærri en krafa X. Krafa M hafi hljóðað upp á 738.116 kr. á mánuði vegna tímabundins tekjutaps í nóvember og desember 2024. Sé því ljóst að krafa M sé töluvert hærri en krafa X. M beri þá sönnunarbyrði fyrir því að komið hafi til tjóns, en tjónshugtakið skuli túlka heildstætt, þ.e. með hliðsjón af bæði tekjum og útgjöldum. Engin haldbær gögn hafi verið lögð fram því til stuðnings að M hafi orðið fyrir auknum útgjöldum vegna fjarvista X. M hafi lagt fram þrjá reikninga frá Y, sem allir séu gefnir út 14. nóvember 2024. Ekki liggi fyrir gögn er sýni fram á greiðslu þeirra né hafi verið sýnt fram á að Y hafi ekki tekið að sér verktöku fyrir M áður en slys X atvikaðist. Enn fremur hafi ekki verið lögð fram gögn sem sýni bæði tekjur og útgjöld M á því tímabili sem X var óvinnufær, þ.e. frá ágúst til október 2024. Er því hafnað að málamyndasamningur sem hafi verið gerður eftir að V hafnaði kröfu M hafi nokkur áhrif á framangreint og þær sönnunarkröfur sem gera verði til M. Sé því ósannað að M hafi orðið fyrir auknum beinum kostnaði vegna forfalla X sem V verði kafið um bætur vegna.

Í viðbótarathugasemdum M er tekið fram að krafa þess taki aðeins til þess kostnaðar sem M varð fyrir í þá þrjá mánuði sem því bar að greiða X full laun í veikindaforföllum, en samhliða hafi þurft að ráða Y til að sinna verkefnum hans. Er þá rakið að samkvæmt bókhaldsgögnum M hafi laun X numið

3.293.271 kr. á umræddu tímabili. Samtala reikninga frá Y vegna vinnu þess í ágúst, september og október 2024 nemi, að fráðregnum virðisaukaskatti, 3.153.300 kr. Hafi kostnaður M því allt að tvöfaldast vegna forfalla X. Sé þá ljóst af bókhaldi M að velta þess hafi dregist verulega saman á þeim tíma sem M var óvinnufær.

Í viðbótarathugasemddum V er því mótmælt að skjáskot úr bókhaldskerfi M sé fullnægjandi sönnun. M byggi á því að sala og tekjur M hafi lækkað verulega eftir slys M en framlögð gögn sýni aðeins tekjur í nokkra mánuði, og beri með sér að þær séu sveiflukenndar milli mánuða, og eðli máls samkvæmt meiri á sumrin. Engin gögn liggi hins vegar fyrir um tekjur M árið áður og aðeins séu lögð fram gögn um tekjur M fram til júní 2025. Sé því alls ósannað að tekjur M hafi dregist saman. Er þá ítrekað að engin gögn sýni fram á greiðslu til Y né liggi fyrir hvort Y hafi starfað fyrir M áður en kom til óvinnufærni X.

Álit.

Óumdeilt er í málinu að X varð fyrir líkamstjóni í slysi hinn 31. júlí 2024 sem bótaskyld er úr ábyrgðartryggingu bifreiðarinnar A hjá V. Ágreiningur málsins lýtur að því hvort M, sem vinnuveitandi X, eigi endurkröfu samkvæmt 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga. Samkvæmt því lagaákvæði getur atvinnurekandi, sem greiðir starfsmanni laun í veikindaforföllum vegna líkamstjóns sem þriðji maður ber ábyrgð á, átt rétt til bóta vegna þess tjóns sem af því hlýst. Það eitt að vinnuveitandi greiði starfsmanni sínum laun í veikindaforföllum leiðir ekki sjálfkrafa til þess að endurkröfuréttur stofnist heldur þarf að liggja fyrir að vinnuveitandi hafi orðið fyrir sannanlegu fjártjóni umfram þær greiðslur sem honum bar að inna af hendi samkvæmt ráðningarsamningi eða kjarasamningi. Þarf fjártjón atvinnurekanda því að vera raunverulega sannað og hvílir sönnunarbyrðin um bæði tjónsatvik og fjárhæð tjónsins á honum. Þá verður að leggja heildstætt mat á ætlað tjón, meðal annars með hliðsjón af rekstrargögnum, útgjöldum og tekjuþróun.

Af hálfu M hefur komið fram að fyrirtækið hafi greitt X laun í veikindaforföllum í þrjá mánuði og samhliða hafi þurft að semja við Y um tímabundna framkvæmd þeirra verkefna sem X hafði með höndum. Fyrir liggja reikningar frá Y vegna ágúst, september og október 2024 að fjárhæð samtals 3.153.300 kr. án virðisaukaskatts. Einnig hefur M lagt fram gögn úr bókhaldi sínu um launagreiðslur til X og upplýsingar um tekjur M frá júlí 2024 til júní 2025. Af því síðarnefnda má m.a. ráða að tekjur M virðast talsvert sveiflukenndar eftir árstíðum, en ekki liggja fyrir gögn um tekjur fyrri ára.

Þrátt fyrir framlagða reikninga frá Y liggja ekki fyrir gögn um greiðslu þeirra reikninga. Þá liggur ekki fyrir hvort Y hafi sinnt sambærilegum verkefnum fyrir M áður en X varð óvinnufær. Einnig skortir ítarlegri rekstrargögn, svo sem samanburð við tekjur og rekstur fyrri ára, sem sýni með nægjanlega skýrum hætti fram á að rekstrartjón eða aukinn kostnaður hafi hlotist af forföllum X umfram eðlilegar rekstrarsveiflur.

Verður M að bera hallann af sönnunarskorti um framangreint enda hvílir á því að sýna fram á tjón sitt og umfang þess. Verður samkvæmt framangreindu ekki fallist á að skilyrði endurkröfu M á grundvelli 2. mgr. 17. gr. skaðabótalaga séu uppfyllt. Er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu þess.

Niðurstaða.

Kröfum M á hendur V er hafnað.

Reykjavík, 19. maí 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðmundur Stefán Martinsson